

ارزش‌یابی درونی: فرایندی برای بهبود کیفیت آموزشی در گروه پوست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دکتر حسین کاووسی^۱
دکتر علی ابراهیمی^۱
دکتر کیارش امینی^۱
دکتر منصور رضایی^۲
ندا امیدی^۳

هدف: ارزش‌یابی درونی از مؤثرترین فرایندهای ارزش‌یابی آموزشی می‌باشد. این ارزش‌یابی به دلیل درگیر کردن تمام افراد و اجزاء یک گروه آموزشی دارای کارایی و ضمانت اجرایی بالایی است. بهره‌گیری مناسب از نتایج آن منجر به ارتقای کیفیت آموزشی می‌شود. هدف از این مطالعه بررسی جنبه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و امکانات گروه پوست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بود.

روش اجرا: عوامل مورد بررسی در این مطالعه مقطعی شامل اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات، هیأت علمی، دانشجویان، راهبردهای یادگیری - یاددهی، تجهیزات آموزشی، پایان‌نامه‌ها و فرصت‌های مطالعاتی و عامل دانش‌آموختگان بودند. پرسش‌نامه‌هایی طراحی شد و یافته‌های گردآوری‌شده در این مطالعه با استفاده از نسخه‌ی ۲۲ نرم‌افزار IBM SPSS Statistics (IBM Corp., Armonk, NY, USA) توصیف و تحلیل شد.

یافته‌ها: اکثر عوامل مورد بررسی در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. بیشترین میزان مطلوبیت مربوط به راهبردهای یادگیری - یاددهی با میانگین ۸۷/۵٪ و کمترین میزان مطلوبیت به صورت نسبتاً مطلوب مربوط به عامل دانش‌آموختگان با میانگین ۶۶/۷٪ بود.

نتیجه‌گیری: انجام دوره‌ای ارزش‌یابی درون گروهی، برنامه‌ریزی و اقدام مناسب در سطح گروه و دانشکده‌ی پزشکی با توجه به نتایج این ارزش‌یابی و افزایش امکانات گروه نه تنها منجر به ارتقای کیفیت آموزشی می‌گردد، بلکه می‌تواند امکان دریافت تأییدیه‌ی پذیرش دستیار پوست را فراهم آورد.

کلیدواژه‌ها: ارزش‌یابی درونی، ارزش‌یابی آموزشی، پوست، آموزش پزشکی

دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۱۲/۲۷ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۰۲/۰۵

پوست و زیبایی؛ بهار ۱۳۹۵، دوره‌ی ۷ (۱): ۳۸-۴۵

۱. گروه پوست، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران
۲. مرکز تحقیقات سلامت، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران
۳. دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

نویسنده‌ی مسئول:

دکتر حسین کاووسی

کرمانشاه، بلوار گلستان، درمانگاه پوست

حاج دایی

پست الکترونیک:

hkavoussi@gmail.com

تعارض منافع: اعلام نشده است.

مقدمه

در جهان امروز سرعت و پیوستگی تحولات به‌صورتی است که بازنگری در برنامه‌های آموزشی هماهنگ با آن‌ها باید به‌طور مستمر مورد عنایت و توجه قرار گیرد. ارزش‌یابی در آموزش از ابزارهای مناسب برای هماهنگی با این تحولات جهت بهبودی کیفیت در آموزش و پژوهش می‌باشد، لذا آموزش و جلب مشارکت اعضای هیأت علمی و دیگر اعضای یک مجموعه جهت ارزش‌یابی آموزشی با هدف رفع نقایص،

اجرای برنامه‌ی آموزشی مطابق با شاخص‌های استاندارد و ارتقای کیفیت در دانشگاه ضروری به‌نظر می‌رسد.^۱

مسئولان و دانشجویان معتقدند که توجه به بهبود کیفیت آموزش عالی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است لذا جهت بهبود کیفیت آموزشی نظام‌های مختلف ارزش‌یابی مطرح گردیده است که یکی از آن‌ها ارزش‌یابی درونی است.^۲

ارزش‌یابی درون گروهی فرایندی است که طی آن اعضای هیأت علمی، دانشجویان مقاطع مختلف و

روش اجرا

در این مطالعه‌ی مقطعی، روش نمونه‌گیری در دسترس بود. جامعه‌ی پژوهش شامل ۴ نفر اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی، ۱۶۱ نفر از دانشجویان دوره‌ی کارآموزی و کارورزی و فارغ‌التحصیلان و امکانات و فضاهای آموزشی در سال ۱۳۹۴ می‌باشد.

این مطالعه طی مراحل هفت‌گانه‌ی زیر اجرا شد:

۱. معرفی ارزیابی درونی به اعضای اصلی و مشخص کردن اعضای کمیته‌ی ارزیابی درونی؛
۲. تعیین اهداف کلی، اهداف ویژه و رسالت گروه؛
۳. بازبینی برنامه‌ی راهبردی (strategic)؛
۴. مشخص نمودن ملاک‌ها و نشانگرهای حوزه‌های ارزش‌یابی؛
۵. تعیین وضعیت مطلوب طی نظرسنجی به‌عمل آمده از تمام اعضای گروه؛
۶. طراحی ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات؛
۷. طراحی پرسش‌نامه‌های روا (valid) و پایا (reliable) براساس نیاز دانشجو، جامعه و دیدگاه متخصصان پوست.

ارزشیابی درونی گروه پوست براساس ۷ عامل انجام شد که عبارت بودند از: اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات، اعضای هیأت علمی، دانشجویان، راهبردهای یاددهی - یادگیری، امکانات و تجهیزات آموزشی، پایان‌نامه‌ها و فرصت‌های مطالعاتی و عامل دانش‌آموختگان که مشتمل بر ۱۰۰ نشانگر بود.

برای تعیین نقاط قوت و ضعف در مورد عوامل مورد مطالعه از محدودهای زیر به‌کار گرفته شد: نامطلوب کمتر از ۵۰٪، نسبتاً مطلوب بین ۵۰٪-۷۵٪ و مطلوب بالاتر از ۷۵٪.

در پرسش‌نامه‌ها مشخصات افراد مورد پژوهش ثبت نگردید. اطلاعات جمع‌آوری‌شده محرمانه و در محل امن نگهداری شد.

جلساتی هر دو ماه یک بار توسط کمیته‌ی ارزیابی

مسئولین دانشگاه به بررسی نقاط قوت و ضعف گروه خود در زمینه‌های مختلف می‌پردازند و همگی به‌طور فعال تلاش می‌کنند که موانع و مشکلات موجود سر راه آموزش، پژوهش، درمان بیماران و عوامل دیگر که مانعی جهت رسیدن به اهداف اصلی رشته‌ی موردنظر می‌باشد را شناسایی کرده، بازخورد مناسب را به همکاران و مسئولین ارائه نمایند تا درنهایت تصمیمات مناسب در رفع این نواقص و مشکلات اتخاذ شود^{۲،۳}.

در ارزیابی درون‌گروهی، ارزش‌یابی باید مبتنی بر هدف باشد و وضعیت موجود را با وضعیت مطلوب مقایسه نموده و سپس درباره‌ی آن قضاوت کرد. وضعیت مطلوب و ملاک‌ها بایستی برای عوامل به‌گونه‌ای تعریف شود که اهداف گروه را برآورده سازد. بدین‌منظور باید اهداف کلی گروه کاملاً مشخص شده باشد. در این صورت مقایسه‌ی وضع موجود با وضعیت مطلوبی که براساس اهداف تعیین‌شده، مشخص کند که تا چه اندازه به اهداف گروه رسیده‌ایم یا از آن فاصله داریم و این همان ارزش‌یابی مبتنی بر هدف است.^۴

در سال‌های اخیر در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور از جمله کرمانشاه ارزیابی درون‌گروهی در بعضی گروه‌ها انجام شده است. ارزش‌یابی درون‌گروهی پوست در بعضی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور جهت پی‌بردن به کمبودها و نقاط قوت در زمینه‌های مختلف آموزشی پژوهشی و موارد دیگر انجام شده است.^{۵-۸}

با توجه به اینکه تاکنون ارزیابی درون‌گروهی پوست در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام نشده بود این تحقیق جهت پی‌بردن به کمبودها و نقاط قوت این گروه در زمینه‌های مختلف آموزشی پژوهشی و موارد دیگر انجام شد. تا با ارائه‌ی بازخورد مناسب به اعضای هیأت علمی و مسئولین اقدامات مناسب برای نائل آمدن به وضعیت مطلوب انجام گیرد.

جدول ۱: نتایج ارزیابی عوامل مورد بررسی گروه پوست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

ردیف	عامل ارزیابی	نتیجه‌ی حاصله	میانگین درصد
۱	اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات	مطلوب	۸۳/۳
۲	هیأت علمی	مطلوب	۷۸/۳
۳	دانشجویان	مطلوب	۸۳/۳
۴	راهبردهای یاددهی - یادگیری	مطلوب	۸۷/۵
۵	امکانات و تجهیزات آموزشی	مطلوب	۸۳/۳
۶	پایان‌نامه‌ها، فرصت‌های مطالعاتی و سمینارها	مطلوب	۸۱/۵
۷	دانش‌آموختگان	نسبتاً مطلوب	۶۶/۷

(شرکت در جلسات) با سایر گروه‌های آموزشی، شرکت در کارگاه‌های آموزش تخصصی مانند روش تحقیق و تدریس در وضعیت نسبتاً مطلوبی بود.

شرایط مطلوبی از نظر ملاک‌های چاپ مقاله در مجلات علمی و پژوهشی خارج و داخل کشور، انجام طرح‌های پژوهشی با سایر گروه‌های آموزشی، مشارکت اعضای هیأت علمی در سمینارهای تخصصی، فعالیت‌های آموزشی همانند ژورنال کلاب، گراند راند و برگزاری برنامه‌های بازآموزی داشتند.

برآورد کلی عامل هیأت علمی با میانگین ۷۸/۳٪ در وضعیت مطلوبی بود (جدول ۱).

عامل دانشجویان

ملاک‌های ارتباط با مدیر گروه، ترکیب و توزیع دانشجویان، تعامل دانشجو با اساتید در زمینه‌ی پیشرفت و افت تحصیلی، دسترسی دانشجویان به اساتید، انطباق برنامه‌ی درسی دانشجویان با نیازهای جامعه، ارزش‌یابی اساتید، علاقه‌مندی به رشته‌ی تحصیلی پوست در سطح مطلوب قرار داشت.

نظر دانشجویان درباره‌ی گروه، مشارکت دانشجویان در ارائه و اجرای برنامه‌های درسی در سطح نسبتاً مطلوب قرار داشت.

جهت بررسی موانع و ارائه‌ی راهکارهای مناسب برای پیشبرد بهتر مطالعه‌ی اخیر تشکیل گردید.

جهت بررسی آماری داده‌ای جمع‌آوری شده از نسخه‌ی ۲۲ نرم‌افزار IBM SPSS Statistics (IBM Corp., Armonk, NY, USA) استفاده گردید.

یافته‌ها

عامل اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات
طبق یافته‌های موجود در نظرسنجی ۷۵٪ از اعضای هیأت علمی و ۶۵٪ از دانشجویان در خصوص وجود اهداف مدون در گروه آموزشی، اهداف و رسالت‌های گروه آگاهی مطلوبی داشتند. هم‌چنین رضایت از عملکرد، رفتار، اهتمام به اجرای آیین‌نامه‌ها، پیگیری مشکلات گروه، ارائه‌ی نوآوری‌ها و ایجاد انگیزه و جلب مشارکت اعضای هیأت علمی در فعالیت‌های مختلف آموزشی - پژوهشی توسط مدیر گروه فعلی در وضعیت مطلوبی بود.

نتایج کلی عامل اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات با میانگین ۸۳/۳٪ در وضعیت مطلوبی می‌باشد (جدول ۱).

عامل هیأت علمی

تعداد اعضای هیأت علمی گروه پوست ۴ نفر متخصص پوست شامل ۲ نفر با رتبه‌ی دانشیاری، رسمی قطعی و با بیش از ۱۰ سال سابقه‌ی خدمت و ۲ نفر استادیار پیمانی با کمتر از ۱۰ سال سابقه‌ی خدمت بودند.

وضعیت نامطلوب اعضای هیأت علمی از نظر ملاک‌های تألیف و ترجمه‌ی کتاب فعالیت‌های اجرایی اعضای هیأت علمی، ابداع، اختراع و فرصت‌های مطالعاتی، مشارکت در برگزاری همایش یا سمینار و عضویت در هیأت تحریریه در مجلات داخلی یا خارجی وجود داشت.

میزان استفاده‌ی اعضای هیأت علمی از نرم‌افزارهای کامپیوتری در ۳ سال گذشته، انجام خدمات مشاوره‌ای

موجود در کتابخانه، گروه در وضعیت نامطلوب قرار داشت. وضعیت امکانات و تجهیزات آموزشی با میانگین ۸۳/۳٪ مطلوب ارزیابی شد (جدول ۱).

عامل پایان‌نامه‌ها، فرصت‌های مطالعاتی و سمینارها
در خصوص ملاک‌های کیفیت و عناوین پایان‌نامه‌ها با تخصص گروه، به‌کارگیری اساتید همسان سایر گروه‌ها در راهنمایی و مشاوره‌ی پایان‌نامه، رعایت آیین‌نامه‌ها و مقررات پایان‌نامه توسط اعضای گروه در سطح مطلوب قرار داشت.

ملاک برگزاری و استفاده از نتایج سمینارها و همایش‌های تخصصی توسط گروه و استفاده از فرصت‌های مطالعاتی توسط اساتید گروه پوست در سطح نامطلوب قرار داشت.

شرایط عامل پایان‌نامه‌ها، فرصت‌های مطالعاتی و سمینارها با میانگین ۸۱/۵٪ مطلوب ارزیابی شد (جدول ۱).

عامل دانش‌آموختگان

ملاک استفاده از بازخورد دانش‌آموختگان در گروه، در سطح مطلوب قرار داشت. ارتباط گروه با دانش‌آموختگان در سطح نسبتاً مطلوب ارزیابی شد ولی رضایت دانش‌آموختگان از تناسب اهداف آموزشی گروه با نیازهای شغلی آنان در سطح نامطلوب بود. کمترین امتیاز به عامل دانش‌آموختگان با میانگین ۶۶/۷٪ اختصاص یافت که حاکی از وضعیت نسبتاً مطلوب این عامل بود (جدول ۱).

بحث

نتایج مطالعه‌ی ارزشیابی درون‌گروهی پوست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه نشان داد که این گروه از بین عوامل هفت‌گانه در شش عامل شامل اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات، هیأت علمی، دانشجویان، راهبردهای یاددهی - یادگیری، امکانات و تجهیزات آموزشی و پایان‌نامه‌ها و فرصت‌های مطالعاتی و سمینارها در وضعیت مطلوبی قرار داشت ولی در

نتایج کلی ملاک‌های دانشجویان شرایط مطلوبی با میانگین ۸۳/۳٪ را نشان داد.

عامل راهبردهای یاددهی - یادگیری

از روش‌های مورد استفاده یاددهی و یادگیری توسط اساتید، ۵۰٪ سخنرانی، ۲۵٪ پرسش و پاسخ و ۲۵٪ ترکیبی در کلاس درس استفاده شده بود.

استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در تدریس در ۷۵٪ موارد متوسط و در ۲۵٪ موارد زیاد ارزیابی شد.

کلیه‌ی مستندات ارزشیابی هیأت علمی توسط مدیر گروه بررسی و گزارش آن تنظیم می‌شد.

۷۵٪ از اعضای هیأت علمی کارگاه ارزشیابی را گذرانده و نیز ۵۰٪ از آزمون‌های پایان‌بخش در گروه آموزشی از معیارهای استاندارد برخوردار بودند.

ملاک‌های استفاده از منابع، امکانات و وسایل آموزشی، چگونگی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان در سطح مطلوب قرار داشت.

ملاک استفاده از امکانات و وسایل کمک آموزشی توسط اساتید، استفاده از بازخورد نتایج ارزشیابی با وجود مستندات ارزشیابی در سطح مطلوب و تحلیل آزمون‌های پایان‌بخش در گروه آموزشی در سطح نامطلوب قرار داشت.

عامل راهبردهای یادگیری - یاددهی با ۸۷/۵٪ امتیاز، بالاترین میزان مطلوبیت را در میان عوامل مورد بررسی را به خود اختصاص داد (جدول ۱).

عامل امکانات و تجهیزات آموزشی

ملاک‌های کتابخانه و سیستم اطلاع‌رسانی، تجهیزات و وسایل کمک آموزشی، وضعیت کلی کلاس‌های درس، فضاهای آموزشی و اداری گروه و وضعیت کلی درمانگاه در سطح مطلوبی می‌باشد.

در خصوص تجهیزات بالینی مؤثر در امر آموزش، از نظر تناسب امکانات اتاق عمل و اتاق معاینه‌ی بیماران با دروس عملی در وضعیت نسبتاً مطلوب قرار دارد. در موارد امکانات چاپ، تکثیر و منابع جدید

از نظر عامل دانش‌آموختگان در شرایط نسبتاً مطلوب قرار داشت.

مدیریت آموزشی نقشی اساسی در تغییر روش‌های آموزشی سنتی و ناکارآمد داشته و می‌تواند مطابق با پیشرفت‌های علمی و فناوری با اقدامات مناسب و با رویکردی نوین به اهداف آموزشی نایل آید.^۹

تدوین اهداف آموزشی و ارائه‌ی آن به‌صورتی که دسترسی و اعمال اصلاحات در آن به‌سادگی امکان‌پذیر باشد می‌تواند گامی اساسی در ارتقای آموزش دوره‌ی علوم پایه‌ی پزشکی محسوب شود.^{۱۰}

در مطالعه‌ی ما یافته‌های عامل اول یعنی اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات نشان داد اکثریت اعضای گروه از رسالت‌ها و اهداف گروه مطلع بوده و در تدوین آن مشارکت دارند. هم‌چنین کلیه‌ی اعضای گروه از مدیر گروه رضایت دارند و سابقه و مرتبه‌ی علمی مدیر گروه در وضعیت مطلوب قرار دارد روند توسعه‌ی منابع فیزیکی، امکانات و تجهیزات و روند تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی در ۵ سال اخیر در وضعیت مطلوب قرار دارد مدیر گروه در اجرای کلیه‌ی قوانین و مقررات گروه نظارت کامل دارد ولی ملاک منابع مالی مورد استفاده‌ی گروه در سطح نامطلوب قرار دارد. ارزیابی درون‌گروهی پوست دانشگاه‌های علوم پزشکی تبریز نیز بیانگر این بود که این گروه نیز از نظر تأمین منابع مالی در شرایط مطلوبی قرار نداشتند.^۷

پیشنهاد می‌شود در سطح دانشگاه بودجه‌ای به‌طور اختصاصی در اختیار همه‌ی گروه‌ها قرار گیرد که با نظارت دستگاه‌های اجرایی و پیشنهادات اعضای گروه در جهت پیشبرد اهداف آموزشی، پژوهشی و تجهیز وسایل تخصصی در جهت درمان بهتر بیماران هزینه گردد. هم‌چنین مدیر گروه در خصوص جلب مشارکت اعضای هیأت علمی و دانشجویان در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی تلاش بیشتری به‌عمل آورد. توصیه می‌شود که اعضای هیأت علمی به‌طور فعال‌تری در برنامه‌ریزی آموزشی شرکت نمایند و

بررسی وضعیت آموزشی هر ۶ ماه با حضور شورای گروه انجام گیرد.

عامل دوم یعنی هیأت علمی در بررسی کلی به‌نظر مطلوب می‌باشد. تعداد اعضای هیأت علمی ۴ نفر است. یکی از نقاط قوت این عامل وجود نیمی از اعضای هیأت علمی با درجه‌ی دانشیاری است که یکی از معیارهای اصلی این گروه برای پذیرش دستیار تخصصی است.^{۱۱}

ترکیب هیأت علمی از لحاظ مرتبه، روند علمی و فعالیت‌های آموزشی شرایط خوبی دارد اما می‌بایست از نظر ارائه‌ی مقالات در کنفرانس‌های علمی، عضویت در هیأت‌های اجرایی و علمی سمینارها و کنفرانس‌ها و ارائه‌ی طرح‌های پژوهشی تلاشی بیشتری انجام گیرد.

مطلوب‌بودن عامل دانشجویان در این مطالعه مشخص کرد که اکثریت دانشجویان علاقمند به رشته‌ی تخصصی پوست بودند. دانشجویان ارتباط خوبی با مدیر گروه داشتند. از نظر ملاک مشارکت دانشجویان در برنامه‌ی درسی و اجرای برنامه‌ها در شرایط نسبتاً مطلوبی قرار دارد.

یکی از شرایطی که دانشجویان گروه پزشکی در بخش پوست و دیگر بخش‌های مینور (minor) (یک یا دو ماهه) با آن مواجه هستند دوره‌ی کوتاه بین ۳۰ تا ۶۰ روز در کل دوره‌ی پزشک عمومی می‌باشد که به‌نظر می‌رسد یکی از محدودیت‌هایی باشد که باعث می‌شود دانشجویان قادر نباشند در ارائه و اجرای برنامه‌ی درسی مشارکت فعال داشته باشند.

از مهم‌ترین رسالت‌های اعضای هیأت علمی در دانشگاه جنبه‌ی آموزش و یادگیری می‌باشد. هم‌چنین با توجه به اینکه پیشرفت‌های روزافزونی که در زمینه‌ی فناوری آموزشی وجود دارد توصیه می‌شود که برای نیل به آموزش و یادگیری بهتر، این عامل از طریق مناسب و با توجه به وضعیت امکانات موجود، نوع درس مورد آموزش و بهره‌گیری از روش‌های نوین یادگیری انجام گیرد^{۱۲-۱۴}.

موضوع پایان‌نامه‌ها، به‌کارگیری اعضای هیأت‌علمی گروه‌های دیگر به‌عنوان اساتید مشاور، رعایت آیین‌نامه‌ها و مقررات پایان‌نامه در سطح مطلوب قرار دارد اما از نظر برگزاری سمینارها و همایش‌ها گروه بایستی اهتمام بیشتری نماید.

پیشنهاد می‌شود هر ۳ سال یک بار سمینارهای تخصصی ملی و حتی بین‌المللی با توجه به شرایط استان کرمانشاه در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه با همکاری دانشگاه و ادارات و سازمان‌ها دیگر از جمله استانداری برگزار گردد.

تنها عاملی که در این بررسی در شرایط نسبتاً مطلوبی قرار داشت عامل دانش‌آموختگان است. از آنجایی که ملاک ارتباط گروه با دانش‌آموختگان شامل پزشکان عمومی می‌باشند و پزشکان عمومی مدت کوتاهی را در بخش پوست به‌عنوان کارآموز و کارورز می‌گذارند، پیشنهاد می‌شود که دوره‌های متعدد بازآموزی پزشکان عمومی با تأکید بیشتر بر روی تشخیص و درمان موارد شایع و بومی بیماری‌های پوستی برگزار گردد که منجر به ارتباط بیشتر دانش‌آموختگان با گروه پوست می‌گردد.

یافته‌های این مطالعه نشان داد که گروه پوست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در اکثریت عوامل به‌ویژه در تربیت پزشک عمومی شرایط مطلوبی را دارا می‌باشد و تنها عامل دانش‌آموختگان در وضعیت نسبتاً مطلوبی قرار دارد. عامل اخیر را نیز می‌توان با برگزاری کارگاه‌های مکرر که منجر به افزایش ارتباط علمی و رفع ضعف‌های حرفه‌ای آن‌ها می‌گردد به شرایط مطلوب تغییر داد. توصیه می‌شود که این ارزیابی به‌صورت دوره‌ای و هر ۳ سال یک‌بار انجام گیرد. ضمناً با توجه به اینکه این گروه در آینده‌ی نزدیک قصد پذیرش دستیار تخصصی پوست را دارد لذا با ارتقای شرایط موجود منطبق بر معیارهای وزارت بهداشت به‌ویژه راه‌اندازی بخش اختصاصی پوست و افزایش تجهیزات اختصاصی گروه، تأییدیه‌ی پذیرش دستیار را کسب نمود.

اعضای هیأت علمی این گروه معمولاً از طریق سخنرانی مبادرت به یادگیری می‌نمایند ولی از نظر استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در تدریس در ۷۵٪ موارد متوسط بودند. حدود نیمی از دانشجویان در استفاده از امکانات و وسایل کمک‌آموزشی رضایت دارند و در کل این عامل در حد مطلوبی ارزیابی شد.

پیشنهاد می‌شود که اعضای هیأت علمی علاوه‌بر شرکت در کارگاه‌های آموزشی روش تدریس و یادگیری و تکرار آن هر ۵ سال یکبار، روش‌های نوین را با توجه به رشته و تخصص مربوطه اصلاح نمایند و بازخورد آن را با نظرسنجی از دانشجویان مورد تغییر و بازبینی قرار دهند.

عامل سخت‌افزاری آموزشی که شامل امکانات و تجهیزات آموزشی می‌باشد برای هر رشته و علی‌الخصوص در مقاطع مختلف با توجه به دستورالعمل وزارتی متفاوت است^{۱۱}.

در حال حاضر گروه پوست دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه فقط آموزش دانشجویان پزشکی را انجام می‌دهد از نظر امکانات و تجهیزات آموزشی در سطح مطلوبی قرار دارد. این گروه در مورد فضاهای آموزشی، ملاک کتابخانه و سیستم اطلاع‌رسانی، ملاک تجهیزات و وسایل کمک آموزشی و اتاق ویزیت و عمل در شرایط رضایت‌بخشی می‌باشد اما می‌بایست امکانات گروه در مورد ملاک‌های وسایل چاپ و تکثیر، منابع درسی (کتب) جدید، اتاق آموزش مجازی جنبه‌های عملی پوست ارتقا یابد.

یکی دیگر از نقاط ضعف گروه پوست در عامل امکانات و تجهیزات آموزشی عدم وجود بخش اختصاصی پوست در سطح بیمارستان‌های دانشگاه می‌باشد که عدم این ملاک مانع مهمی در پذیرش دستیار تخصصی پوست می‌باشد و توصیه می‌شود جهت برطرف‌نمودن این نقیصه اقدامات جدی و مؤثری در سطح دانشگاه و دانشکده انجام پذیرد.

در مورد عامل پایان‌نامه‌ها، فرصت‌های مطالعاتی و سمینارها از نظر کیفیت پایان‌نامه‌ها، متناسب‌بودن

تشکر و قدردانی

توسعه‌ی آموزش پزشکی به‌ویژه سرکار خانم لیدا معمار
افتخاری تشکر می‌گردد.

بدین‌وسیله از زحمات ریاست و کارکنان مرکز

References

1. Farzianpour F, Sadighi Gilani MA, Zeinalu AA, Razavi SM. [Assessment of educational program quality in Tehran Medical Sciences and Health Services]. Available at: [http://edc.tums.ac.ir/files/Farzianpour 20% Abstract.doc.2004](http://edc.tums.ac.ir/files/Farzianpour%20Abstract.doc.2004). [Persian]
2. Worthen B, Sanders JR. Educational evaluation: alternative approaches and practical guidelines. New York: Longman Press; 1987: pp. 102-4.
3. Seifhashemi M, Bydokhty A, Yazdiha MS, et al. [Periodic evaluation: as a mean for improvement educational quality in department of dermatology of Semnan University of Medical Sciences]. J Semnan University of Medi Sci 2001; 2:167-75. [Persian]
4. Maleki H, Mohamadimehr M. [Processing of curriculum evaluation]. J Paramed Military Islamic Republic Iran 2008; 7(2): 30-6. [Persian]
5. Yazdanipناه MJ . [Internal evaluation in department of dermatology of Mashhad University of Medical Sciences 2004]. Available at: medical.mums.ac.ir/images/medical/Dermatology. [Persian]
6. Golchai J. [Internal evaluation in department of dermatology of Guilan University of Medical Sciences 2006]. Available at: [www.gums.ac.ir/Arzeshyabi%20darooni%20 dermatology](http://www.gums.ac.ir/Arzeshyabi%20darooni%20dermatology). [Persian]
7. Khodaiani E. [Internal evaluation in department of dermatology of Tabriz University of Medical Sciences 2006]. Available at: medfac.tbzmed.ac.ir/?pageid=206. [Persian]
8. Hesami SMA . [Internal evaluation in department of surgery of Kermanshah University of Medical Sciences 2008]. Available at: edc.kums.ac.ir/fa/text6/text23. [Persian]
9. Scriven, M. Truth and objectivity in evaluation. In : Chelimsky E Shadish WR (eds.). 1st Ed. Evaluation for the 21st century: a handbook. Thousand Oaks, California: Sage Publications, 1997: pp: 477-500.
10. Salehi R, Jafari N, Golshani M, Haghani F. [Determining educational objectives and evaluating them in department of anatomy in Isfahan School of Medicine]. Iranian Journal of Medical Education 2011; 10: 850-9. [Persian]
11. The Secretariat of Medical and Specialist Training Council. [Curriculum of dermatology residency]. Available at: http://cgme.behdasht.gov.ir/uploads/264_920_85_CurriculumTakh_Poost.pdf. [Persian]
12. Vakili M, Nourian A, Mousavi Nasab S. [Characteristics of a good teacher from the point of view of student and teaching staff in Zanjan University of Medical Sciences - 2004]. J Med Edu Dev 2009; 1: 17-28. [Persian]
13. Shekari A. [The efficient use of ICT in teaching-learning processes among university academics] . Journal of Higher Education Curriculum Studies 2010; 1(2): 57-89. [Persian]
14. Siamian H, Bala Ghafari A, Aligolbandi K, et al. Characteristics of a good university lecturer according to students. J Mazandaran Univ Med Sci 2013; 22: 106-13. [Persian].

Internal evaluation: A tool for improving educational quality in the Department of Dermatology of Kermanshah University of Medical Sciences

Hossein Kavoussi, MD¹
 Ali Ebrahimi, MD¹
 Kiarash Amini, MD¹
 Mansour Rezaei, PhD²
 Neda Omid, BSc³

1. Department of Dermatology, School of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran
2. School of Public Health, Family Health Research Center of Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran
3. Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

Background and Aim: Internal evaluation is one of the most effective educational assessment processes. Due to involvement of all educational department stake-holders, this evaluation has high efficacy and enforcement. Appropriate use of the findings of such evaluations improve educational quality. The aim of this study was to evaluate various aspects of education, research and facilities at the Department of Dermatology, Kermanshah University of Medical Sciences, Iran.

Methods: In this cross-sectional study, objectives, organizational status, management and authority, faculty members, students, teaching-learning strategies, educational equipments, theses and sabbaticals, and graduates of the Department of Dermatology, Kermanshah University of Medical Sciences were evaluated. Questionnaires were designed, and obtained data were analyzed by IBM SPSS Statistics (IBM Corp., Armonk, NY, USA) version 22.

Results: Most of evaluated components were satisfying. Learning-teaching strategy was the most satisfying factor with an average satisfaction rate of 87.5%, and the graduates issues was the least satisfying factor with an average satisfaction rate of 66.7%.

Conclusion: Planning and proceedings at the department and medical school levels according to feedbacks based on the results of this study not only could improve educational quality at the department, but also may help obtaining approval for initiating a dermatology residency program.

Keywords: internal evaluation, educational evaluation, dermatology, medical education

Received: Mar 17, 2016 Accepted: Apr 24, 2016

Dermatology and Cosmetic 2016; 7 (1): 38-45

Corresponding Author:
 Hossein Kavoussi, MD

Haj Daiee Dermatology Clinic, Golestan Blvd., Kermanshah, Iran
 Email: hkavoussi@gmail.com

Conflict of interest: None to declare